

RAHATARKUSE HUVIRINGI AINEKAVA

4.-6. klass

Rahatarkuse huviringi eesmärk on anda õpilastele baasteadmised rahast, selle teenimisest, säästmisest, kulutamisest ja annetamisest, samuti eelarvestamisest ja targast tarbimisest ning seeläbi arendada õpilaste teadlikkust igapäevaselt oma rahaasjadega toimetamisel ja tarkade finantsotsuste tegemisel. Olulisem sellest, kui palju raha teenida, on see, kuidas oma rahaga ümber käia. Teadmisi omandatakse läbi eluliste näidete, praktiliste ja huvitavate tegevuste ning mängude kaudu.

Huviringi tegevus toimub kontaktõppe vormis, üks kord nädalas 45-60 minutilise kohtumisena. Elteadmised ei ole vajalikud, küll aga soov saada uusi teadmisi rahamaailmast ja selle toimimisest.

Huviringi läbinu:

- teab, et raha on maksevahend, kuid raha eest ei saa kõike osta;
- on veendunud, et tema ise, tervis, sõbrad ja pereliikmed on olulisemad kui raha;
- oskab seada eesmärke ja sooritada oma rahaga eakohaseid oste erinevates keskkondades;
- oskab kasutada oma pangakaarti;
- oskab võrrelda toodete hindu;
- teab oma rahast ja tehingutest ülevaate saamise võimalusi;
- teab, mis on eelarve ja oskab koostada isikliku nädala eelarvet, arvestades igapäevaseid kulusid;
- saab aru, et suurema ostu soovi korral tuleb arvestada nii kulusid kui tulusid;
- teab, et raha teenitakse erinevate tegevustega;
- teab mõisteid bruto- ja netopalk;
- eristab raha laenamist ja kinkimist;
- teab, et raha laenamine on seotud isikliku vastutuse ja erinevate riskidega;
- teab, milleks kasutatakse raha ning mis on raha teenimine, hoidmine, kulutamine, annetamine, laenamine ja intress;
- saab aru vastutustundliku tarbimise alustõdedest;
- teab, et sarnastele toodetele ja teenustele on olemas erineva hinna ja keskkonnasäästlikkusega versioonid;
- mõistab säästliku tarbimise ja jätkusuutliku eluviisi väärtust ja käitub seda arvestades.

Teema	Õppesisu / Õpiväljundid
RAHA, MAKSEVAHENDID JA FINANTSTEENUSED	<p>Teab, millised rahaühikud on praegu Eestis käibel ja saab aru nende seostest (nt 1 euro on 100 senti).</p> <p>Teab, et raha on maksevahend.</p> <p>Teab, et eri riikides võivad käibel olla erinevad rahaühikud ja oskab mõnda neist nimetada.</p> <p>Oskab kasutada oma raha eakohaste ostude sooritamiseks (sh pangakaardiga) ning hoida oma pangakaardiga seonduvat isiklikku infot.</p> <p>Teab oma rahast ja tehingutest ülevaate saamise võimalusi, sh internetipank.</p>

<p>OSTUD</p>	<p>Teab, et raha eest saab osta asju ja teenuseid.</p> <p>Teab, et sarnastel toodetel või teenustel võivad olla erinevad hinnad.</p> <p>Oskab eristada vajadust ja soovi.</p> <p>Oskab sooritada oste erinevates keskkondades (nt pood, kohvik, buss).</p> <p>Oskab võrrelda toodete hindu, võttes arvesse lisanduvaid kulusid (nt postikulu).</p> <p>Oskab valida soodsama toote, võttes arvesse hindade esitamise erinevaid võimalusi (kilohind, tükihind, 100 g hind, soodushind).</p> <p>Oskab ära tunda mõned levinumad petuskeemid ja reklaamitrikid (nt püsimumaksega nõustumine veebiportaalis/mängus).</p>
<p>TULU JA TULUALLIKAD</p>	<p>Teab, et raha teenitakse eri tegevustega ja mõistab töö väärtust.</p> <p>Oskab seostada haridust ja oskusi tulevaste sissetulekuvõimalustena.</p> <p>Teab, mida tähendab bruto- ja netopalk.</p> <p>Teab, et ametlikult teenitud tulust makstakse maksud.</p> <p>Teab erinevaid võimalusi raha teenimiseks enda vanuseastmes.</p> <p>Saab aru rahalise rikkuse ja vaesuse erinevustest.</p> <p>Teab ametlike vaesuse määratlusi (absoluutne vaesus, suhteline vaesus).</p> <p>Saab aru annetamise kontseptsioonist.</p> <p>Teab, mida ühiskonnas inimeste toetamiseks tehakse ja mida saab ise teha (ühiskonna tasandi toetused, eraisiku annetused).</p>
<p>EELARVE JA FINANTSPLANEERIMINE</p>	<p>Teab, miks on vaja kallimate ostude jaoks raha koguda ja millised on erinevad säästmise viisid.</p> <p>Teab, mis on eelarve.</p> <p>Saab aru, et suurema ostu soovi korral tuleb arvestada nii kulusid kui ka tulusid.</p> <p>Oskab kirjeldada, milliseid vajadusi tuleb arvestada raha kulutades ja säästes.</p> <p>Oskab oma kulutusi lähtuvalt võimalustest planeerida.</p>

	<p>Oskab koostada lihtsat eelarvet (nt isiklik nädalaeelarve), arvestades igapäevaseid kulusid.</p>
LAENUD	<p>Eristab raha laenamist ja kinkimist.</p> <p>Teab, et raha laenamine on seotud isikliku vastutuse ja riskidega (nt kõrged intressid ja makseraskused).</p>
JÄTKUSUUTLIK MAJANDAMINE	<p>Teab, et sarnastele toodetele ja teenustele on olemas erineva hinna ja keskkonnasäästlikkusega versioonid.</p> <p>Saab aru ostusoovi pidurdamise põhimõttest ja rakendab seda igapäevaelus.</p> <p>Saab aru vastutustundliku tarbimise alustõdedest (nt kulutan nii palju, kui mul on vaja ja mitte rohkem).</p> <p>Teab, kuidas käituda säästliku tarbijana (nt elekter, toit, kodused esemed ja vahendid).</p>